

Notulen van de vergadering van de Ministerraad op 17 jan. 1955

*'s Morgens te 11 uur aangevangen en 's middags voortgezet, Trêveszaal.

Aanwezig: De Minister-President Drees en de Ministers Algera, Beel, Beyen, De Bruijn, Donker, Van de Kieft, Luns, Mansholt, Staf, Van Thiel, Witte en Zijlstra (afwezig zijn de Ministers Cals, Kernkamp en Suurhoff).

Secretaris: J. Middelburg.

3. *Buitenlands beleid*

a. *Waarnemend Hoge Commissaris van Indonesië in Nederland*

Minister *Luns* deelt mede, dat de Indonesische Regering voornemens is Susanto naar Parijs over te plaatsen. Voorts zou men er over denken om hem te vervangen door de afgetreden Minister van Economische Zaken Iscaq. Spreker zou met Susanto willen bespreken, dat een dergelijke benoeming weinig geschikt lijkt om goede verhouding tussen Nederland en Indonesië te bevorderen. Minister *Van de Kieft* vraagt zich af of het verstandig is te zeggen, dat Iscaq in Nederland niet zo wenselijk is. Minister *Luns* merkt op, dat ondanks de tegenstellingen met Indonesië de persoonlijke verhouding met Susanto redelijk is wat met Iscaq niet te verwachten zou zijn. Het is ook niet uitgesloten, dat in de pers bezwaren zullen worden gemaakt als de Regering het agrément voor Iscaq verleent. Minister *Van de Kieft* meent, dat aan Susanto gezegd zou kunnen worden, dat een benoeming van Iscaq tegenover het corps diplomatique in Nederland weinig aanbeveling verdient.

Minister *Zijlstra* is van oordeel, dat het in dit geval niet zo zeer er om gaat, dat Iscaq Nederland niet zo bijster goed gezind is, maar spreker meent, dat deze zijn post heeft moeten verlaten op beschuldiging van omvangrijke corruptie.

De *Minister-President* is van oordeel, dat ondershands aan Susanto verschillende bezwaren tegen een benoeming van Iscaq kunnen worden gezegd. Spreker zou echter tegen het weigeren van het agrément zijn. Minister *Luns* zal de bespreking met Susanto over zijn opvolging op het persoonlijk vlak houden.

b. *De Nieuw-Guineakwestie* (Zie notulen MR d.d. 10 Januari 1955, punt 2a.)

De *Minister-President* deelt mede, dat is afgesproken, dat vier ministers dinsdagmiddag naar Utrecht zullen gaan om te zamen met Minister Kernkamp een bespreking met Gouverneur Van Baal te houden. De *Raad* spreekt vervolgens nog over de wenselijkheid tegemoet te komen aan het verzoek van de Indonesische Regering inzake de juridische bijstand van een of twee Indonesische advocaten.

(Vervolg zie Middagvergadering.)

De *Minister-President* schorst de vergadering tot 's middags 2 uur.

Middagvergadering

3. *Buitenlands beleid*

b. *De Nieuw-Guineakwestie* (Vervolg van 's morgens.)

De *Minister-President* deelt mede, dat over enkele nog te bespreken punten een nota is ontvangen, waaruit blijkt, dat de verschillende standpunten zo dicht bij elkaar zijn gekomen, dat de vraag rijst of een bespreking met de verschillende ministers ten huize van Minister Kernkamp nog nodig is.

Minister *Luns* doet vervolgens mededeling van de inhoud van het desbetreffende stuk. De *Minister-President* stelt voor, dat Minister Luns met Minister Kernkamp zal overleggen of de nadere bespreking met Gouverneur Van Baal kan worden beperkt tot de Ministers Luns en Staf. Minister *Luns* zegt dit toe; hij acht het echter wel wenselijk, dat ook de Minister-President aan de bespreking met Gouverneur Van Baal deelneemt. De *Raad* verklaart zich hiermede accoord.

c. *De politiebeambte van Nieuw-Guinea Van Krieken*

Minister *Luns* heeft in de Tweede Kamer toegezegd, dat de Regering alles zal doen om te bevorderen, dat de politieman Van Krieken, die door Indonesische infiltranten van Nieuw-Guinea was weggevoerd, zo spoedig mogelijk naar Nieuw-Guinea terugkeert. Aangezien de activiteiten ter zake van Nederlandse zijde tot nu toe geen resultaat hebben opgeleverd, zou spreker zich thans tot het Rode Kruis willen wenden met het verzoek zich te spannen voor de terugkeer van Van Krieken naar Nieuw-Guinea. De *Raad* verklaart zich hiermede accoord.

d. *De verbodding tot Indonesië en de hulp aan Indische Nederlanders* (Zie notulen MR d.d. 10 Januari 1955, punt 3a.)

De *Minister-President* wijst in aansluiting op de bespreking in de vorige vergadering over het eerste optreden van de Stichting 'Onze Mensen' op een telegram van onze Hoge Commissaris van 14 januari jl., waarin uit een gesprek met Rum wordt weergegeven, dat deze er op aandrang op dit ogenblik geen definitieve beslissing tot sloping van Nederlandse belangen in Indonesië te nemen, maar zo enigszins mogelijk het verloop der dingen af te wachten. De Hoge Commissaris tekent hierbij aan, dat het gesprek met Rum zijn bezorgdheid voor de toekomst van Indonesië niet heeft weggenomen, maar dat hij niet minder bezorgd is over de stemming, die zich in Nederland heeft ontwikkeld. Met een verwijzing naar de oprichting van de Stichting 'Onze Mensen' dringt Van Ittersum er op aan, dat men in Nederland reëel moet blijven en moet inzien, dat op dit ogenblik de toestand moeilijk is, maar nog absoluut niet hopeloos. Spreker heeft ook van andere zijden klachten ontvangen, dat door de aandrang uit Nederland om Indonesië te verlaten aan het bedrijfsleven in dat land onnodig krachten worden onttrokken. Voorts zal men er voor moeten waken geen Indonesische staatsburgers naar Nederland te laten overkomen. Spreker stelt de vraag of nog eens met de Stichting 'Onze Mensen' of met de voorzitter Dr. Kortenhorst over een en ander kan worden gesproken.

Minister *Luns* merkt op, dat Van Ittersum enige tijd geleden ook het verontrustende telegram heeft gezonden. Spreker is het er mede eens, dat men geen Indonesische staatsburgers naar Nederland moet halen. Minister *Van Thiel* is het eens met de Minister-President, dat de agitatie inzake het overkomen naar Nederland vooral uit politieke kringen of uit de belangenverenigingen voortkomt. Spreker heeft het aangehaalde telegram nog niet gezien en ook nog niet met Dr. Kortenhorst kunnen spreken. Wat het overkomen van Indonesische staatsburgers naar Nederland betreft merkt hij op, dat hem dit in uitzonderingsgevallen mogelijk lijkt, bv. als toevallig een van de kinderen niet de Nederlandse nationaliteit heeft. De Minister is voornemens hierover nog een gesprek met Justitie te voeren.

Minister *Luns* heeft enige tijd geleden gezegd, dat de Nederlandse Regering niets bekend was over de beweerde versterking van buitenaf van de opstandelingen tegen de Indonesische Regering in de zuidelijke Molukken. Nu echter de Indonesische Minister van Defensie in het publiek heeft gezegd, dat Nederland met duikboten troepen naar deze eilanden heeft overgebracht, wil spreker hierop in het openbaar een duidelijk antwoord geven.

Minister *Staf* deelt mede, dat geen nieuwe Indonesiërs voor officiersopleidingen naar Nederland komen. De *Raad* is van oordeel, dat het niet wenselijk is van Nederlandse kant de opleiding van Indonesiërs, die in Nederland zijn, te beëindigen.

Minister *Luns* stelt de vraag of binnenkort een militaire attaché naar Djakarta vertrekt. Minister *Staf* antwoordt bevestigend.